

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSA Maria Szulc

w sprawie z wniosku C. M.

przy uczestnictwie W. P., J. P., K. P.,

T. H.-T., H. M. i Z. P.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 4 lutego 2011 r.,

zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 20 października 2010 r.,

uchyla postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 października 2010 r., w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za pierwszą instancję (pkt II) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 20 października 2010 r. Sąd Okręgowy w K. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w K., którym uwzględniono wniosek o zasiedzenie nieruchomości, w ten, że oddalił wniosek o zasiedzenie (pkt 1 I sentencji postanowienia), zasądził od wnioskodawczynie na rzecz uczestniczki postępowania W. P. kwotę 2196 zł brutto kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (pkt 1 II sentencji postanowienia), obciążył Skarb Państwa kosztami opinii biegłego (pkt 1 III sentencji postanowienia) i zasądził od wnioskodawczynie na rzecz uczestniczki W. P. kwotę 1098 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (pkt 2 sentencji postanowienia). Uzasadnienie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, zawartego w pkt 1 II sentencji postanowienia, Sąd Okręgowy ograniczył do przytoczenia art. 520 § 2 k.p.c. oraz § 2 i § 7 ust. 1 z związku z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm., dalej: „rozporządzenie MS”).

Postanowienie w części zawierającej rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za pierwszą instancję (pkt 1 II sentencji) zaskarżył pełnomocnik wnioskodawczynie. Zarzucając, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 102 k.p.c., art. 328 § 2 w związku z art. 361 k.p.c. i § 7 ust. 1 w związku z art. 361 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ograniczenie uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia o kosztach postępowania do przytoczenia przepisów prawa nie pozwala odeprzeć zarzutów skarżącej kwestionujących prawidłowość rozstrzygnięcia. Sąd nie wyjaśnił, dlaczego odstąpił od obowiązującej w postępowaniu nieprocesowym zasady, zgodnie z którą z reguły obowiązek zwrotu kosztów postępowania między uczestnikami postępowania nie istnieje, lecz każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (art. 520 § 1 k.p.c.).

Wprawdzie przytoczona zasada orzekania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym nie obowiązuje bezwzględnie (art. 520 § 2 i 3 k.p.c.), jednakże odstąpienie od niej wymaga podania – co nie ma miejsca w sprawie – motywów tej decyzji, uzasadniających zastosowanie wyjątków od wspomnianej zasady orzekania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym. Ze względu na sytuację rodzinną i majątkową wnioskodawczynie, która stanowiła podstawę zwolnienia jej od kosztów sądowych, niezbędne było także odniesienie się Sądu – co trafnie zarzucono w zażaleniu – do możliwości nieobciążenia wnioskodawczynie kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. Orzekając o zaskarżonych kosztach postępowania, Sąd nie wyjaśnił także, dlaczego za podstawę ustalenia opłaty za czynności pełnomocnika procesowego uczestniczki postępowania przyjął – zdaniem skarżącej – nieprawidłowo ustaloną wartość przedmiotu sporu. Oczywiście uzasadniony jest zarzut naruszenia przez błędne zastosowanie § 7 ust. 1 rozporządzenia MS, albowiem reguluje on stawki minimalne w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁵ § 1 i 108 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).